

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Farkasok között

Mialatt a román megbizottak Budapestén tárgyalnak a kibékülés lehetőségéről, az alatt Take Jonescu Párisban és Rómában forgatja a szemét és ismerteti a kis antántot, melynek éle egyedül és kizárólag Magyarország ellen irányul. Miába hát minden csűrés-csavarás, Románia is belépett a kis-antántba és egyik láncszemét alkotja annak a szoritógyűrűnek, melyet Magyarország halálos ellen-ségei kovácsoltak számára. Ennek a gyűrűnek erősítésére, szilárdra és hatalmassá tételére mindent megtesznek adáz ellenségeink és foguk csattogásából, lármás beszédjükből és készülődésükből következtetni, hogy halálos elszántsággal egyet akarnak: Csonkamagyarország együttes megrohanását. Elnémítását és kipusztítását annak a tilalomfának, mely rablott koncaik rágása közben rettegést és nyugtalanságot okoz nekik. Hogy félelem és aggodás nélkül élvezhessék azt a bűngyümölcsöt, melyet hazug rágal-muk és aljas kapzsiságuk juttatott nekik.

Csonkamagyarország pedig igazá-nak tudatában nyugodt lélekkel, fölemelt fővel halad a maga útján előre. Előre, a belső rend és konszolidáció felé. A gyászos emlékü forradalmak pusztításai-nak és üszkös romjainak eltakarítása felé. S hogy a kis antánt létrejötte és fogvicsoritása nem kergeti a fejveszett kétségbeesés örvényébe, hogy a nyugodt fejlődés titáni munkáját nem tudja meg-zavarni a kívülről hallatszó harcizaj, azt egyedül és kizárólag a *Nemzeti Had-sereg erejébe és vassfegyelmébe vetett rendíthetetlen hite* és bizalma magya-rázza. Az a biztos tudat, hogy tervez-hetnek, szövethetnek odakinn ellen-ségeink annyit és annyian, amennyit és amennyien csak jónak látják, *a magyar nemzet hadseregének erkölcsi erején és harcra készségén csütörtököt fog mon-dani minden igyekezetük.* Ez a hadsereg nem számokban megállapított mennyi-ségű harcos katonákból áll, hanem áll egy egész nemzet minden fiából és leá-nyából, aprajából és nagyjából, azokból is, akik túl a demarkációs vonalakon nyögik és szenvedik a rabló martalócok barbár patáit és bocskorszijait. Ez a hadsereg azokból a magyarokból sze-rezte a magját és törzsökének javát, akik messze, messze idegenben, idegen érde-kekért, csak becsületből, a legendás ősi magyar becsület védelméért voltak leg-jobb, legfélelmesebb katonái a harcban álló nagy világnak. Óh, hát mik lesznek ezek a hősök, amikor edes hazájuk ha-tárait kell megvédeniök? Mik lesznek ezek a magyar titánok, ha a Kárpátok

ormain, a Bánát aranykalászos rónáin, a Felvidék legendás váromjain kell a haza életéért, a gyalázat lemondásáért harcol-niök? Bizonyára félistenek...

Ez a megnyugtató, jóleső tudat adja a megtépázott, mindenéből kifosztott, ki-rabolt nemzetnek azt az óriási lelkiertőt, amellyel a lelkiismeretétől győzött ellen-ség minden lázas izgalmát és készülő-dését szemléli. Mintha mi sem történnék a demarkációs vonalakon túl, mintha a cseh sorozások, oláh katonafogások zaja

ide sem hallanék: Csonkamagyarország rendíthetetlen nyugalommal áll helyén és várja a fogvicsoritó farkasok dühödt von-yítását és esztelen támadását, hogy erős markával örökre elrontsa a falánk fene-vadak mohó étvágyát. Az erős marok fogásra készen áll, a Nemzeti Hadsereg harcképessége példás fegyelme által biz-tositva van s önámítás nélkül, becsüle-tes lélekkel mondjuk el az első nagy ki-rály szavait:

— Ha Isten velünk, ki ellenünk?!

Elfogadták a numerus clausust

Személyes kérdések napja

A nemzetgyűlés mai ülése

Budapest, szept. 21. (Nemz. St. tel. jel.) A nemzetgyűlés mai ülését egynegyed 11 óra-kor nyitotta meg Rakovszky István elnök.

Mikovényi Jenő a mentelmi bizottság je-lentését terjeszti elő, majd nagyatádi Szabó István miniszter a házhelyekről és a kisbérle-tekről szóló törvényjavaslatot nyújtja be.

Kordnyi Frigyes pénzügyminiszter az 1920—21. év első három hónapjának költség-vetését terjeszti be, ugyszintén benyújtja a szesz megadóztatásának módosításáról szóló törvényjavaslatot.

Ezután a numerus clausus felett meg-indult vitát folytatják.

Kovács Emil elfogadja a javaslatot. Pe-dagógiai szempontból a numerus clausus a 12-ik órában érkezett. Nem tűrhető tovább, hogy egyes fakultáson 5—6 ezren legyenek.

Elnök bejelenti, hogy Teleki Pál minisz-terelnök holnap fog válaszolni Fröhvirth Má-tyás interpellációjára, melyet a tűzifa és szén-szállítás kérdésében intézett hozzá.

Erek Károly személyes kérdésben szóial fel s hevesen kikel Sándor Pál tegnapi beszéde ellen, hogy nem volt a fronton. (A Friedrich-párti képviselők beszéde alatt hangosan tűn-tenek Erek mellett.)

Erek visszautasítja Sándor Pál vádait s kijelenti, hogy a nemzetgyűlés előtt hazudott Sándor Pál. (Óriási taps.)

Sándor Pál személyes kérdésben válaszol Kijelenti, hogy tegnapi beszédében folyton za-varták közbeszólásokkal s akkor mondta, hogy Erek 2 évig volt Versecen katona. Ő ezt elő-kező forrásból hallotta s hajlandó megnevezni az illetőt. (Nagy zaj a Friedrich párton: — ki volt az?)

Elnök figyelmezteti a képviselőket, hogy ha így folytatják, kénytelen az ülést felfüg-gesztetni.

Sándor befejezi beszédét.

Elnök kijelenti, hogy Sándor Pál tegnapi beszéde alatt nem ő elnökölt s mivel Sándor emelt vádat Erek ellen, Sándornak kell bizo-nyítania.

Erek Károly figyelmezteti a zsidóságot, hogy ne játszanak a tűzzel.

Usetty Ferenc azt a kérdést intézi Sándor Pálhoz, hogy fentartja-e vádját most is, amikor ő is kijelenti, hogy Erek 8 hónapig volt vele a fronton (Nagy zaj. Felkiáltások: Igen, vagy nem?)

Sándor Pál újra felszólal s bocsánatot kér Erek Károlytól és a nemzetgyűléstől, a sértésért.

Huber János személyes kérdésben szóial fel (Nagy zaj a kisgazdapárton. Elég volt már!)

Vissza utasítja Sándor Pálnak kijelentését mintha az októberi forradalomban a katolikus papok is részt vettek volna.

Sándor Pál kijelenti, hogy minden vallás-nak a papjait tiszteli, becsüli.

Elnök ezután 10 perc szünetet rendel el.

Szünet után Rakovszky elnök megállá-pítja, hogy Erek felszólalásában azt mondotta hogy a zsidóságot elfogjuk tiporni és hogy Sándor Pál hazudik. Felszólítja Erekot, hogy a Ház méltóságát sértő ezen kifejezéseket ma-gyarazza meg.

Erek Károly kéri a nemzetgyűlést, hogy tekintse ezt meg nem történtnek, mert ezeket csak az izgalom hevében mondotta.

Több felszólaló nem lévén, elnök bere-keszti a vitát.

Haller István miniszter a vitában elhang-zottakra válaszol. A felszólalók egyrésze védel-mébe veszi a liberalizmust. Sajnos, a liberaliz-musnak odsadluk iskoláinkat, bankjainkat, saj-tónkat és most látjuk meg, hogy Magyarország minden téren el van nyomva. Azért akarunk megszabadulni attól a liberalizmustól, amely-nek célja az elnyomás volt. A külföldi kriti-kákra ne adjunk sokat. Nem a Trefort és Kossuth liberalizmusa ellen harcolunk, mert az keresztyén liberalizmus volt, mi a gazdasági és politikai liberalizmus ellen harcolunk. Ugron azt a liberalizmust védi, amely a székeleység alól kihuzta a földet.

A törvényjavaslat nem korlátozza a fan-szabadságot. Statisztikai adatokat olvas föl a zsidó egyetemi hallgatók harctéri szerepléséről. A zsidóság már a mult században hangoztatta, hogy igenis külön faj és külön nemzetiség. Beszédét a Bismark szavaival végzi: Szocializ-must, kulturát, békét és rendet akarunk. A zsidóságot magunk mellé vesszük, de a vezér-séget megtartjuk a magunk kezében. (Éljen-zés, taps.)

Ezután az előadó záróbeszéde követke-zett, mire a numerus clausus javaslatát általá-nosságban elfogadták s áttértek a részletes tárgyalására.

A külügyi bizottság első ülése

Budapest, szept. 21. (N. St. t. j.) A kül-ügyi bizottság ülésén Teleki Pál miniszter-elnök beszédében az összes kérdéseket felöleli a külpolitikát illetőleg. Ismeretini fogja a szom-széd államokkal való viszonyt is. Nyomban utána Andrássy Gyula gróf fog felszólalni, aki a maga nézetét és információját tudatja a bi-zottsággal. A kormányzópártna tegnap este Teleki Pál fontos külpolitikai kérdésekről be-szélt, amit a képviselők tudomásul vettek.

Választási statisztika

(Adatok a debreceni követválasztáshoz)

Az általános titkos választójog alapján először választott Csonkamagyarország népe nemzetgyűlési képviselőket. A lefolyt választásokról a belügyi kormány statisztikai adatokat kért, melyeket Csobán Endre levéltárnok készített el.

Debrecen város három képviselőválasztókerületében a választókat 42 biztos írta össze. A képviselőválasztás 101,756 koronába került. Ez összeget a házipénztár előlegezte a belügyi tárca terhére. Magára a választásokra vonatkozó statisztikai adatok a következők:

Az I. választókerületben volt 18.148 választó, ebből érvényes szavazat volt 14.685, érvénytelenített 1350, visszautasított 182, nem szavazott 1931, igazolta magát 473, nem igazolta távolmaradását 1458. (Ezek ellen a bűntető eljárást megindítják.)

A II. kerületben volt 12100 választó, ebből érvényes szavazat volt 10496, érvénytelenített 607, visszautasított 64, nem szavazott 933, igazolta magát 350, nem fogadtak el 1 igazolást, nem igazolta magát 350.

A III. kerületben volt 12.697 választó, ebből érvényes szavazat volt 10.847, érvénytelenített 637, visszautasított 131, nem szavazott 1082, igazolta magát 431, nem igazolta távolmaradását 651.

Debrecen összes választójogi száma volt 42.945, leadtak összesen 36.028 érvényes szavazatot, érvénytelenítettek 2598-at, visszautasítottak 377-et, nem szavazott 3946, igazolást beadott 1255, ebből elfogadtatott 1254, visszautasított 1, nem igazolta magát 2691 választó, alig 9 százalék.

A Kormányzó a fegyverkezésről

Budapest, szept. 21. (Nemzeti St. tel. jel.) Horthy Miklós kormányzó nyilatkozott az Associated Press amerikai munkatársának.

— Bizonyos vagyok benne, hogy a régi Magyarország vissza fog állni. Magyarországot a természet alkotta s nem lehet papirosszerződéssel szét darabolni. A szövetségesek folyton azt vizsgálják, vajjon nem mozgósítunk-e, ahelyett hogy fegyvert küldenének, hogy felkészüljünk a bolsevista veszedelem ellen.

A belpolitikára vonatkozólag kijelentette a kormányzó:

— Akaratom ellenére sodródni a mostani politikai helyzetbe s a politika nagyon megnehezíti kötelességem teljesítését.

Az amerikai rutének

Magyarországért

Budapest, szept. 21. (N. St. t. j.) Az amerikai ruthén nép nagy tüntetésre készül a eszek ellen, amely alkalommal memorandumot adnak be a Fehér Házban, amelyben a Felvidéknek Magyarországhoz való visszacsatolását kéri.

Millerand elnökjelölt

Páris, szept. 21. (Nemz. St. tel. jel.) A nap eseménye, hogy Millerand elhatározta, hogy elvállalja a köztársasági elnökséget. A miniszterelnöki székre Briandot és Vidianit emlegetik. Millerand megválasztása esetén az alkotmányt revízió alá öhajlja venni s a köztársasági elnöknek kiterjedt hatalmat biztosítani.

Korányi a valutáról

Budapest, szept. 21. (Nemz. St. tel. jel.) Korányi Frigyes pénzügyminiszter nyilatkozott a Neue Freie Presse tudósítójának s kijelentette, hogy ami a tőzsdére vonatkozó rendelkezést illeti, a pénzügyi kormány semmiféle korlátozást nem tervez. Az állami pénzügyi területekre vonatkozó rendelkezéseknek semmiféle éle nincsen. Ami a valutánk folytonos hanyatlását illeti, a hanyatlást politikai okokra vezeti vissza, de a valuta hanyatlása általános tünet.

Bethlen István a királykérdésről

Vasárnap délelőtt tartotta meg Bethlen István gróf Hódmezővásárhelyen programbeszédét, mint a város első kerületének egyedüli képviselőjelöltje. A város közönsége nagy ünneppel fogadta. Bethlen nagyszabású beszédben fejtette ki programját. Hirdette, hogy egységes magyar közszellemre van szükség. A protétárf, a polgáröntudatra kell felemleni. Nyilatkozott a királykérdésről is, és kijelentette, hogy ennek a kérdésnek az elintézése az ország érdekében igen sürgős. Nézete szerint a leendő magyar király más trónt, mint a magyar trónt nem fogadhat el. Nem hive annak a koncepciónak, hogy a régi osztrák magyar monarchiát föl kell támasztani.

Balti államok szövetsége

Berlin, szept. 21. (N. St. tel. jel.) A balti államok konferenciája véget ért s megalakították a balti államok szövetségét, amelyben Finnország, Észtország, Lettország és Lengyelország vesz részt. Az új államszövetség Finnország körül jegecesedik ki, székhelye Riga. Elnöke Majerovszky lett külügyminiszter, alelnöke Szamuely szenátor.

A nyiregyházi képviselő a francia barátságról

Nyiregyháza, szept. 20. (N. St. tel. jel.) Dvóresák Győző, Nyiregyháza város képviselője, aki most tért haza külföldi utjáról, kijelentette, hogy Teleki miniszterelnök francia-barát politikája következtében a közhangulat kellemessé fejlődik irányunkban. Franciaország szemmeláthatólag szakítani akar a radikális Csehországgal s inkább a konzervatív Lengyelországgal keresi az összeköttetést, amibe Magyarország is könnyen bekapcsolódhat. Páris bizalommal nézi Magyarországot, mint Európának a keleten a legszilárdabb keresztény államát. Magyarországnak külföldi kilátásai sohasem voltak kedvezőbbek, mint most.

Lengyel jelentés

Berlin, szept. 21. (N. St. t. j.) A lengyel sajtóiroda jelenti: Az egyesült lengyel-ukrán hadsereg megkezdte támadását Volhyniában. Budienny hadseregét ismét megverték. A megvert orosz csapatok Luck-Zitomir irányában hátrálnak.

Zsidó rágalom a hercegprimás ellen

Bécs, szept. 21. A Neue Freie Presse f. hó 17-iki számában vezető helyen közli a budapesti „Egyenlőség” című zsidó-újság legújabb rágalom-bombáját a keresztény Magyarország ellen. A lap olyan nyilatkozatot ad a magyar hercegprimás szájába, amilyent az sohasem mondott el, nem is mondhatott el, mert az egyenes áruulás lett volna a keresztény nemzeti irányzattal szemben. A N. Fr. P. cikke a következőképpen szól:

— „Az „Egyenlőség” című sajtóorganum egy beszédet közöl, melyet Csernoch hercegprimás tartott válasza gyanánt a zsidó zsidóság üdvözlésére. A hercegprimás a következőket mondotta: „Vegyék Önök és az egész zsidóság tudomásul, hogy nehéz helyzetekben nemcsak az én, hanem az egész katolikus pap-ság védelmére számíthatnak. Mindig hangoztattam a felekezeti béke szükségességét. Higyjék el nekem, hogy én ellensége vagyok a gyűlölet mai irányzatának. Csak egy kéresem van Önökhöz, s ez az, hogy legyenek jó zsidók, eljének Mózes törvényei szerint. Mi nem akarjuk a zsidóságot keresztényénné tenni. Neveljék gyermekeiket úgy, hogy vallásosak legyenek és zsidók, akik nem szegyenlik azt, hogy zsidók. Ha a gyermekek vallásos szeltemben nőnek fel, nem lesznek önök között olyanok, akik a közönségre szegyenlyen hozhatnának, jöhetnek, olyanok más vallásuk között is vannak. Kívánok Önöknek és az egész zsidóságnak boldog új esztendő!” (W. St.)

Meghiusult negyvenezer koronás család

Furfangos csalást akadályozott meg tegnap a debreceni állam rendőrség. Pár nappal ezelőtt ugyanis a Kőlcsonös Segélyző egyesület Kossuth-utcai bankhelyiségében megjelent, egy magát Bundy Mihály Bellegelő 19. szám alatti gazdálkodónak nevező ember és 40 ezer korona kőcsönt kért a Bel legelő 19. és Veres utca 20. sz. alatti házára. Elmondta szaporán hogy újabb földeket akar vásárolni és pénzre van szüksége.

A Kőlcsonös Segélyző Egyletben feltűnt az állítólagos Bundy különös viselkedése és utána néztek a bementett bellegelői és Veres-utcai telkeknek. Megállapították, hogy a kapott adatok megfelelnek ugyan a valódiságnak, a kőcsönt azonban mégsem szavazták meg. Ekkor a magyar elment az Általános Hitelbankhoz, majd onnan az Alföldi Takarékpénztárhoz, hol ugyancsak azokat mondta el, amiket a Kőlcsonös Segélyző Egyletben. Az Alföldinél azonban megszavazták a kőcsönt, minthogy a két tehermentes ház elég fedezetnek látszott, de azért Bundy különös viselkedésére való tekintettel a debreceni államrendőrséghez fordultak, hogy Bundy személyadatait megszerezzék.

A rendőrség a vizsgálat lefolytatásával Katona István detektívet bízta meg, aki csakhamar kiderítette, hogy az állítólagos Bundy nem más, mint Nagy János bellegelői napszám. Előállították a rendőrségen, hol elmondta, hogy a csalásra Sz. Lajos volt rendőrbiztos bírta rá. A rendőrség Sz. Lajost is letartóztatta, és a kihallgatás után átadta a csalókat a királyi ügyészségnek.

A bécsi keresztényeknek nem kell Nyugatmagyarország

Bécs, szept. 21. (N. St. t. j.) Dr Mataja, a keresztény szocialisták elnöke kijelentette, hogy nem tartja szerencsének, hogy olyan kis állam, mint Ausztria agresszív politikát kezdjen és folytasson. A keresztény szocialisták nem ragaszkodnak Nyugatmagyarországhoz, sőt ellenzik az Ausztriához való csatlósát. Kijelentette, hogy sokat tárgyalt Leher báró ezredessel, valamint Bleyer Jakab miniszterrel, megfelelő egyezmény létrehozása céljából. A küszöbön álló választásokra vonatkozólag nem tartja valószínűnek, hogy politikai téren lényeges változás álljon be Ausztriában.

Clemenceau a jelöltségéről

Páris, szept. 21. (Nemz. St. tel. jel.) Egy újságíró megkérdezte Clemenceaut, hogy nem hajlandó-e elvállalni a köztársasági elnökséget. Clemenceau azt válaszolta, hogy: „a legutóbbi választásnál tulóregnek találtak, most tulságosan fiatalnak érzem magam és megyek Indiába tigrisekre vadászni, mert ez sokkal kevésbé veszélyes, mint francia politikával foglalkozni.”

A lengyelek nem állnak meg

Berlin, szept. 21. (Nemzeti St. tel. jel.) A „Tageblatt” arról értesül, hogy a lengyel-ukrán béketárgyalások megszakadtak. A tárgyalás megszakításának oka az, hogy a lengyelek vonakodnak a Curson vonalra visszavonulni.

Az elmebajos elnök

Páris, szept. 21. (N. St. t. j.) A Temps írja, hogy Deschanel volt elnököt családja az orvosok tanácsára egy magántérbolydában helyezte el.

HIREK

Kemény dió

a magyar, mondják a trianoni béke alkotói, kemény dió, mert imé: hét nemzet sem bírja megtörni. Más nép már régen pozdorjává törve kerülgetné a végpusztulás ösvényét, a magyar dió csak viseli némán az ököcsapásokat és áll szilárdan a helyén. Hiába rontott rá a világ népeinek szemétsöpredéke hiába segített a győzők elvakult dühe, a kemény magyar diót feltörni és s-étazni még sem lehetett. Magyar himnuszról zeng a Kárpátok öle, magyar ruhákról szines Kolozsvár utcája, „Hol vagy István király”-t hallani Ungváron, s a cseh zsebrákok atkozók Iglón és Késmárkon. Nem, ezt a népet nem jól ismerték valahol. Ezt a népet nem megtörni, de még szilárdabbá, még keményebbé kell segíteni. S hogy rájöttek erre Párisban, becsülő baráti jobbot nyújtottak feléje. A kaján, irigy ellenségek pedig kezdik belátni, hogy nem jól számítottak, amikor a magyarra törtek, mert több, mint kemény dió, nemes érc az.

— **Haller miniszter Debrecenben.** Mint értesültünk, e hó 26-án Haller István vallás és közoktatásügyi miniszter Debrecenbe jön és a vármegyeház közgyűlési termében nyilatkozni fog a politikai helyzetéről.

— **A főispán Budapesten.** Hubert Ottó főispán a községi törvények és a községi választási törvények előkészítő bizottságának értekezletére Budapestre utazott hétfőn reggel, ahonnan ma este érkezik vissza.

— **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** Pénteken délután a jog és pénzügyi bizottság dr. Vargha Elemér tanácsnok elnöklésével ülést tart.

— **Gyűjtőnap a siketnémák javára.** A vallás- és közoktatásügyi minisztérium távirati úton hívta fel az intézet igazgatóságát, hogy az intézet kötelékébe felvett 102 siketnéma kiskorút hívja be s az intézetet nyissa meg. Az intézet működésének megkezdését eddig az késleltette, hogy az intézet forgatókéje, elfogyott s a növendékek százas létszáma mellett a fenntartás több százezer koronára emelkedett költséget a Siketnémákat Gyámolító Egyesület, mint fenntartó testület, előteremteni nem tudta. E költségek részben való fedezésére a minisztérium 90,000 kor. ellátmányt folyósított s a gyámolító egyesület feladatává tette, hogy a még hiányzó összeget társadalmi úton, a közönség szívének, cselekvő támogatásának megnyerése által szerezzze meg. Az egyesület igazgatótanácsa már foglalkozott is azzal a kérdéssel, hogy az intézet zavartalan működését mily módon biztosítsa. A siketnémák számára gyűjtőnap tartását határozta el s ennek sikere, rendezése érdekében a két törvényhatóság főispánjának és az egyházaknak a támogatását kéri ki.

— **A fa-ár megállapító bizottság ülése.** Az 1920—21-i gazdasági évre a fa-ár megállapító bizottság dr. Tatyai Zoltán tanácsnok elnöklésével és az érdekeltek részvételével szerdán délután ülést tart.

— **Honnan való a liszt?** A városi alkalmazottak fogyasztási szövetkezetének lisztje miatt általános a felháborodás, mert csaknem mindenki olyan szemetet kapott, mint az a kenyérnek nevezett ragacos piszok volt, melyet Zöld József tb. tanácsnok a hétfői tanácsülésen bemutatott. Csodálatos azonban, hogy azt a malmost, aki a lisztet adta, még nem tudták kinyomozni és nem tartóztatták le. Miért ez a nagy kimélet? Talán zsidó lappang megint a háttérben, akit kimélni, védeni és fedezni kell a keresztényen irányzat megcsufolásával?

— **Nyugalomba vonuló jegyző.** A vármegyei jegyzői nyugdíjválasztmány Fodor Imre földesi főjegyzőt 19 évi szolgálat után október 1-től betegség címén nyugdíjazta. Fodor Imre kiváló főjegyző volt, de utóbb idegbajt kapott és betegsége a vörös rémuralom és az oláh megszállás alatt egyre fokozódott. Az oláhok le is tartóztatták és Nagyváradra hurcolták az idegbeteg embert, később azonban az entente-misszió közbelépésére szabadon bocsájtották. Az összeroncsoit idegzetű embert, miután betegsége évekre menő gyógykezelést igényel, kénytelen nyugdíjazni a vármegye. A földesi főjegyzői állásra október elején írják ki a pályázatot.

— **A szerencsétlenül járt tűzoltó.** Tegnapelőtt délután egy nagyobb egészségügyi csapat gyakorlatozott a mentő egyesület és a tűzoltóság udvarán. Gyakorolta magát a csapat a közönség előtt a tűzoltásban is. Azt a feladatot mutatták be a tűzoltók a csapatnak, hogy mikor egy 3 emeletes ház ég, hogyan kell a tűzoltóságnak eljárni. Gyakorlat közben Beóthy Lajos csövezető felment a 3 emelet magasú tűzoltó toronyba s onnan leakart ereszkedni, de mert mentőövét nem szabályszerűen csatolta fel s lezuhant a magasból. Karját és vállpercét eltörte. Életveszélyes sérüléseivel a közoktatóba szállították. Beóthy 6 gyermekes családapa.

— **Főispánbeiktatás Egerben.** Heves vármegye e hó 29-én iktalja be hivatalába dr. Bobory György főispánt. A beiktatásra Heves megye meghívta Debrecen várost és Hajdu vármegyét is.

— **Sréter honvédelmi miniszter röpirata.** Sréter István honvédelmi miniszter „Furcsa, te mindent látsz” címen röpiratot írt, melyet a Move kiadó kiadott és a törvényhatóságok figyelmébe ajánlja.

— **Szabad az állatforgalom.** Hajdu vármegyében már csak Tiszacséze, Egyek és Vámospércs van zár alatt a ragadós száj- és körömfájás miatt. A vármegye városából és községeiből szabad az állatszállítás.

— **Gazdát cserélt a „Hajduböszörmény és Vidéke.”** A 30 év óta fennálló „Hajduböszörmény és Vidéke” című keresztény hetilap, mely erőiesen képviselte eddig az intranszignens keresztény nemzeti irányt, gazdát cserélt. Szabó Ferenc böszörményi nyomdátalajdonos ugyanis eladta a lapot nyomdájával együtt 320,000 koronáért. A vevők Schmidt Frigyes és Nagy Imre hajduböszörményi főgimnáziumi tanárok, akik mögött a régi munkapárti embekekől alakuló részvénytársaság áll. A lap eladás nagy felháborodást keltett Hajduböszörményben, mert alapos a feltevés, hogy az eladás irányváltozást jelent és a lap nem a keresztény-nemzeti irányelveket fogja szolgálni. Az ébredő magyarok hajduböszörményi csoportja „Tiszántúli Virradat” címen új lapot fog indítani, hogy az eladott „Hajduböszörmény és Vidéke” új irányát kellőképp ellensúlyozza. A lapot a régi szerkesztőbizottság élén Csorba Antal felelős szerkesztésével adják ki az ébredő magyarok, miután Szabó Ferenc kiadó csak a nyomdát és a lapot adhatta el, de őket és az elveket nem. Mondják, hogy a lapeladás péntekjén diadalmenettel járták a böszörményi zsidók.

— **Ha a „testvér” fegyelmi vétséget követ el.** A népjóléti hivatal igazgatójáról, a még középiskolai végzettséggel sem rendelkező Biró Jenőről zengedezett megrovási kalandot a tanácsülésen dr. Vass Károly tb. tanácsnok. Rettenetesen hosszadalmas és dörgedelmes határozatban állapítja meg, hogy nevezett szabadkőműves testvér fegyelmi vétséget követett el, mert hivatala részére saját elhatározásából diványt, szőnyeget és falórát vásárolt a tanács tudta és beleegyezése nélkül, csupán a fizetést bízta a tanácsra. Az eladó a fegyelmi vétség megállapítása után azonban nem arra az egyedül helyes és természetes álláspontra helyezkedett, hogy indítsák meg nevezett ellen a fegyelmi vizsgálót, hanem rójják meg eljárását és a „beszerzést” vegyék tudomásul. Így határozott a tanács is. Persze, hogy persze. Miután Biró testvérnek már ugyanis van elég súlyos fegyelmi jele a füle mögött, nem szaporították a fegyelmi aktákat. Felhívjuk erre a dolagra Huber Ottó főispán figyelmét. Mégis csak furcsa dolog az, hogy a fegyelmi vétséget megállapítják, de a fegyelmi vizsgálatot nem indítják meg. Tudomásunk szerint Biró Jenő a m. k. posta létszámában van, mint posta és távirtd segédtiszt, képzettségénél fogva nem alkalmas, sőt vörösgombos voltánál is a legalkalmatlanabb a népjóléti hivatal vezetésére, a leghelyesebb volna visszabocsájtani a m. k. posta létszámába és megfelelő képzettségű embert állítani a hivatal élére, például menekült bírót, mert türehtetlen, hogy ez a vörös posztó ott éktelenkedjék továbbra is a népjóléti hivatal élén. Erőiesen hozzá kell már látni a tisztogatáshoz!

KIS HIREK

— **Az általános munkakötelezettség** elvét akarja megvalósítani a nemetországi kamara elnök. E szerint minden 20—30 éves férfi és nő köteles egy évi gyakorlati munkára egyéni alkalmassága és használhatósága szerint. Csak a német férfiak közmunkája, napi nyolc órát véve alapul, 3000 millió munkaórát tenne ki évenként.

— **Huszezer idegen állampolgár lakik** Budapesten, az idegeneket ellenőrző osztály szerint. Tekintettel arra, hogy a galiciánerek következetesen ki szokták vonni magukat a jelentkezés alól, az idegenek számát bátran tehetjük három négyszeresére is.

— **Becsapták az orosz-vörös-zsidók** az olaszokat, amennyiben a kapott árukért cserében teljesen romlott gabonát szállítottak Olaszországnak, úgy hogy a közvélemény követeli az Oroszországgal kötött szerződés felbontását.

— **Hindinkább csehül állnak a csehek** Ma már a Bratislavanak elkeresztelt Pozsonyban is vörös zászló van a régi megyeháza épületére kittűve. — Mi már tudjuk, hogy ez után mi következik.

— **Minimális árakat** akarnak megállapítani a francia borra az érdekelt termelők és kereskedők, olyan mélyre zuhant a borok ára, főleg a kitudó, bős idei termés, no meg a hordó hiány miatt.

— **Vörös utcai harcok folynak** Szentpéterváron, egy-egy marék lisztért, egy-egy deka zsirért. Az éhező lakosság nyílt lázongásokban tör ki a minden termelőmunkát tönkretett vörös- (zsidó-) uralom ellen. Helyenkint a vörös katonák is csoportosan csatlakoznak a tüntetőkhöz.

— **Megszűnik a magyarországi adómentesség** az osztrák vállalatokra nézve. 1918 november 3-ától visszamenőleg adójukat a magyar adótörvények értelmében kell megállapítani.

— **Megalakult a Földműves Szövetség** melynek az a célja, hogy megszervezze a mezőgazdasági termelés érdekeltiségét. A Szövetség kapcsolatot fog keresni a külföld hasonló szervezetével.

— **A zsidók térfoglalása ellen** egyesült erővel tiltakoznak Palesztinában a keresztények és mohamedánok. Jeruzsálemben utcai zavargások és tüntetések vannak a Cionizmus ellen. A palesztinai zsidók is állást foglaltak az új jövevények beözönlése ellen.

— **Meggyilkolták az oroszországi vörösek** Roald Amundsent, a híres sarkutazót, aki mint a norvég hadifogoly-akció tagja tartózkodott Oroszországban.

— **Barthát szabadonbocsájtják.** Budapestről táviratozzák, hogy Meduna László orvos-tanhallgató visszavonta feljelentését Bartha Ábel ellen, a bankház, amelyre Bartha Ábel hivatkozott, felajánlotta, hogy a valutát magyar koronákba visszafizeti, de Meduna ezt nem fogadta el, a banknak pedig nem volt valutája. A feljelentés visszavonása után dr. Részler, Bartha védőjének kérésére a vizsgálóbíró elrendelte Bartha szabadonbocsátását. Az ügyesség ma nyilatkozik álláspontjáról.

— **Elit divatlap** 1921-re megjelent és 68 koronáért kapható Antalffy könyvkereskedésében Szent-Anna- és Varga-u. sarok.

— **Rendőri hírek. Sérülések.** Biró József napzámossal felborult a szekér és egy csutka kidőfte jobb szemét. — **Ubraki István** püspökladányi parasztleányt vasárnap este, táncmulatság közben több cimborája véresre verte. Mindkét sérültet beszállították a közoktatóba. — **Lopások.** Goldberger Mór Teleki utca 83. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen Nagy Sándorné Biró Klára, 30 év körüli takarítónő ellen, aki 4500 korona értékű fehérneműjét ellopva megezőkött. A rendőrség a budapesti államrendőrséggel karöltve körözi a tolvaj takarítónőt. **Krämer Erzsébet,** Széchenyi utca 10. szám alatti lakostól Csiki Borbála 18 éves cseléd lány ruhaneműket lopott és megezőkött; a rendőrség körözi. — **Petroleum hamisítók.** Városunkban több helyen az üzletekben petroleum hamisítást követelt el egy ismeretlen egyén. A rendőrség a petroleum hamisító nyomában van.

SPORT

DEAC—KSE 1:1 (0:0) Biró Szegedy.
A DEAC 6 tartalékkal játszott, de még így is
respektabilis eredményt ért el a kisvárdai csa-
pattal szemben.

Változás a kerületben. A MASz északi
kerületében a lemondott Kovács Lajos helyébe
Perezel Aladár huszárkapitányt választották meg.

Színház

Ma szerdán este a Millió c. kitünő fran-
cia bohóza kerül színre a Csokonai színház-
ban. Erre az előadásra minden tisztviselő, aki
igazolványát a pénztárnál felmutatja, féláru
jegyet kap.

A Cigány grófné gyönyörű melódiával,
rengeteg derűs ötletével van tele a Csokonai
színház. Páratlan ambícióval készül erre a slá-
ger-operettére az egész énekes személyzet, hi-
szén mindenki nagyszerű szerepet talál benne.
Egyetlen olyan operette nincs, amelyben annyi
rendkívül érdekes táncszám lenne, mint a Ci-
gány grófnéban s megtoldják ezt egy szenzá-
ciós balletszámmal, amilyent még nem látott a
debreczeni közönség. Tekintettel arra, hogy
a darab maga is szerfölött tartalmas s az
egyes ének- és táncszámok ismételtetésére
eleve lehet számítani, annyira frappáns, min-
denkit magával ragadó hatásuk: a Cigány-
grófné előadásai este hét órakor kezdődnek.
A csütörtöki bemutatóra jegyeket már előre
lehet váltani s azok iránt nagy az érdeklődés.

* **Francesca Bertini** főszereplésével a
Hét főbűn első fejezetét, a Szemermetlenség
című 5 felvonásos drámát ma utoljára mutatja
be az Apolló; holnap csütörtökön a második
fejezet A falánkrág kerül műsorra. Előadások
6 és 8-kor. Jegyelővétel.

* **A halál birodalma** tragédia 5 fel-
vonásban, francia Pathé film, rendkívül érde-
kes tárgya, gyönyörű felvételei és a francia
színészek kitünő játéka meghódította közön-
ségünket, ma utoljára mutatja be az Uránia.

* **Cinabár IV.** befejező rész, amerikai
Cow-boy történet 6 felvonásban holnap
csütörtökön az Urániában. Arra való tekintet-
tel hogy ezt a részt csak az Uránia mutatja
be és hogy az érdeklődők mind megnézhessék
naponta 3 előadást tartunk 4—6 és 8 órakor.
Jegyelővétel az Urániában.

Petroleumjegyek kiosztása.

A város részére kiutalandó petroleum-
mennyiségek az egyenletes elosztás érdekében
fogyasztási jegyek ellenében hozhatók csak
forgalomba. Ennélfogva a város területén levő
háztartások részére szükséges petroleumjegyek
kiosztása az illetékes lisztirodákban a f. évi
szeptember hó 23-án kezdődik meg.

Minden háztartás egy darab petroleum-
jegyet kap és pedig az egy személyből álló
háztartások „első sorozatu”, a több személyből
álló háztartások „második sorozatu”, a gáz,
vagy villanyal ellátott háztartások „harmadik
sorozatu” jelzéssel ellátott petroleumjegyet
kapnak.

Az olyan kisiparosok és kiskereskedők,
akiknek műhelyében, illetve üzletében villany
vagy gázvilágítás nincs, amennyiben az ipár-
hatóság által iparuk folytatását igazolják, „ne-
gyedik sorozatu” jelzésű petroleumjegyet kapnak.
Mezőgazdasági célra szükséges petroleum
vásárlásához, a termelők az általuk tényleg
művelt földbirtok nagyságához mérten „ötödik
sorozatu” jelzéssel ellátott petroleumjegyet kap-
nak és pedig az összes birtok után 50 kat.
holdig 1 drb-ot, 51-től 100 kat. holdig 2 dara-
bot, 101-től 200 kat. holdig 3 darabot, 201-től
500 kat. holdig 4 darabot. Az 500 kat. holdnál
nagyobb birtok után mezőgazdasági célra pet-
roleum nem jár. Az ilyen birtok után szüksé-
ges petroleummennyiséget a terület nagyságá-
nak igazolása alapján a Piac-u. 9. sz. alatti
lisztosztály esetenként állapítja meg és a pet-
roleumosztás megkezdése alkalmával utalja ki
a jogosultaknak.

A petroleumjegyek ára darabonként egy
korona. A testületek petroleumjegyeiket Csapo-
utca 15. sz. a. lisztirodában együttesen vehetik
át. Tartoznak azonban előzetesen igazolt ki-
mutatást adni arról, hogy a hozzájuk tartozó

háztartások hány személyből állanak s azok
közül villany vagy gázvilágítással mely háztar-
tások vannak felszerelve.

Mindenki tartozik petroleumjegyet legkés-
őbb október hó 1-ig annál a kereskedőnél elő-
jegyeztetni, akinél vásárolni óhajt. A kereske-
dők tartoznak a náluk vásárlásra bemutatott
petroleumjegyeket a lisztirodától kapható nyom-
tatványokon sorozatonként külön, két példány-
ban készítenő kimutatásba foglalni s ezen ki-
mutatás első példányait megőrizni, második pél-
dányait pedig legkésőbb október 24-ig a lisztiro-
dához (Csapó u. 15.) beküldeni, hogy az egyes
kereskedők által vevőik részére igényelt meny-
nyiség megállapítható legyen.

Arról, hogy a petroleumjegyek egyes so-
rozatai mikor, milyen mennyiségre és milyen
áron lesznek a kereskedőknél beváltandók, a
helyi lapok útján fogjuk a közönséget tájékoz-
tatni.

Debreczen, 1920. szept. 21.

Közélelmezési Igazgatóság.

Lisztkönyvek visszanyújtása.

Közélelmezési miniszter ur rendeletéből
folyólag arra hívom fel a közönség figyelmét,
hogy azoknak, akik búzával, rozssal vagy liszt-
tel bármi módon el vannak látva, lisztkönyvet
kiváltani szigorúan tilos. Felhívom azokat a
lisztkönyveske tulajdonosokat, akik buza, rozs,
vagy lisztszükségletüket bármi módon besze-
rezték, hogy lisztkönyveiket a lakásuk szerint
illetékes lisztirodánál folyó hó 25-én, szomba-
ton délig nyújtsák be. Azoknak a családoknak,
amelyek csak részben vannak búzával, rozssal
vagy liszttel ellátva, a birtokukban levő liszt-
könyvből annyi darabot kell visszanyújtani,
amennyi fejenként és havonként 1921. évi aug.
hó 15-ig 7-2 kiló lisztnek vagy 12 kiló búzá-
nak, vagy rozsnak megfelel. Ugyanezen határ-
időig kell visszanyújtani, az elköltözött, elhalt,
vagyis a családban meg nem lévő személyek
részére kivett lisztkönyveket is.

E rendelkezés megszegése a 4787—1920.
M. E. számú kormányrendeletben jelzett bü-
nető rendelkezések alkalmazását vonja maga
után.

Debreczen, 1920. szept. 21.

Közélelmezési Igazgatóság.

18419—1920.

Hirdetmény

A városi tanács a m. kir. felszámoló hi-
vatal értesítése alapján felhívja azokat, akik a
román megszállás ideje alatt vagyonuk mente-
sítése, vagy nagyobb károsodás elkerülése cél-
jából egyes román közegeknek fizettek, hogy
ezen összegeket — amennyiben azokat az ál-
talános kár bejelentés alkalmával még be nem
jelentették — a f. évi szeptember hó 22-től
bezárólag szeptember hó 28-ig a városi elől-
járóságnál jelentsék be.

Bejelentendők p. o. azon összegek, ame-
lyeket egyes gyárak, ipartelepek, gazdaságok
leszerelésének megátalására, vagy a már el-
rekvirált javak visszavásárlására fizettek.

Ezek a bejelentések más célra, mint az
entente bizottságnak bejelentés céljaira, nem
fognak felhasználni.

A bejelentéseket mindenki tegye meg,
mert a román megszállás kárszámlájának pon-
tos megállapítása az országra nézve a jóvá-
tételi számlán leendő érvényesítés szempontjá-
ból elsőrendű fontossággal bír.

Debreczen, 1920. évi szept. 18.

Városi tanács.

Szabó János

uri szabósága és egyenruházati cikkek raktára
Püspöki palota. (Nagytemplommal szemben.)

Czúkor ára.

A czukorjegy ellenében vásárolt czukor
kg.-ját 130 koronában állapítom meg.
Ennél többet kereskedő nem követelhet.
A szabadforgalomban vásárolt czukrot
jegyre kiosztani nem szabad.
Debreczen, 1920. szept. 21.

Közélelmezési Igazgatóság.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Mustot
veszek. Hordót kölcsön-
zők, értekezések délután
Poroszlav-ut 10. Telefon
273

László András
ácsmester minden emlí
ácsmunkát elvállal, lakás
Csillag-utca 24.

Boroshordók
és 12 000 téglá egy hasz-
nált főzőkonyha és 2 nagy
tokos ajtó eladó. — Vár-
utca 8.

Vadászfegyver
12-es kakas nélküli eladó.
Rózsa-u. 3.

Koros Sándor

terti szabó üzletében Piac-u. 68.
Saját készítésű elegáns férfi
öltönyök kaphatók.

Eladó
Szilágyi asztalosnál több
méhcsalád. Kaba, 1 tízezer
62. szám.

**Debreczeni Gazdák
Bankjárszövetés.**
Kossuth-u. 17. Kölcsön-
ket folyósít házakra, föl-
dekre és értékpapírokra.
Betéteket elfogad a beté-
tek után kamatot ad, ér-
tékpapírokat vásárol és
elad. Elfogad értékeket
megőrzés céljából bérbe
ad (safé deposit) páncél
rekeszeket. Takarékpénz-
tár és bankügyletek min-
den ágazatával foglalke-
zik. Feleknek minden pénz
ügyi műveletnél rendel-
kezésre áll.

Révay és Altmann

szőcsök, Piac 42. Pannónia épü-
let. Bármilyen szakmába vágó
munkákat pontosan és jütá-
nyosan készítenek.

MUSTOT

veszek minden tételben azonnali szállí-
tásra, hordót rendelkezésre bocsájtok.
Ajánlatok **HACKSTOCK MIHÁLY**
névre Debreczen, Frohner szállóba kérek.

Állandó állást nyerhet jó megje-
lenésű agilis fiatal ember mint

EXPEDITOR

Hirdetés-szerző
lapunk kiadóhivatalában (Piac-u.
59.) fix fizetés és jutalék mellett.

Béfyegyháza és véső-
intézet
PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.
Telefon: 1365.

FORGÁCS I.
műorás
Bádógos-u.

Tankönyvek bekötését

bördíszmü-munkát tartós és
izléses kivitelben készít
VARJAS PÁL
könyvkötő, Egyháztér 3. sz.

KÉSZIT Központi szeszfordékat,
Pálinkafőző üstöket
MENDLOVITS S., rézműves,
Nyírbátor Szabolcsm. Alapított 1890.

1903—1920.

Hirdetmény

Debreczen sz. kir. város tulajdonát ké-
pező Balogh Ferencz-féle belsőguti 50 kat. hold
területű kaszáló birtok 1920. évi október hó
1-től 1923. évi szeptember hó 30. napjáig ter-
jedő 3 évre nyilvános árverés útján bérbe fog-
adatni.

A városbáza kistanácsstermében megtar-
tandó nyilvános árverés határideje folyó évi
szeptember hó 24-ik napjának délelőtt 9
órája.

Az árverési feltételeket a hivatalos órák
alatt a városi számvevősnél bárki megte-
kintheti.

Debreczen, 1920. évi szept. 20.

A városi tanács.